

FELSŐKRISZTINA

2009. NAGYBÖJT

Felső-krisztinavárosi Keresztelő Szent János Plébánia, 1124 Budapest, Apor Vilmos tér 9., telefon: 356-0089

Szentmisék rendje:

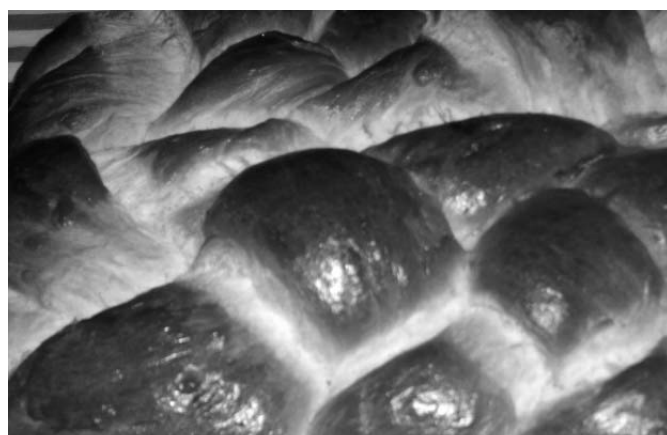
Hétköznapokon reggel 1/28 és este 6 órakor

Vasárnap reggel 1/28, 9, 1/211, 12, este 5 és 6 órakor

Hivatali órák:

Hétfőn, kedden, szerdán és pénteken

délelőtt 9-12, délután 1/25-1/26 óráig

Jóságkalácsok húsvétra

Szokatlan módját választottuk idén a nagyböjti elmélyülésnek, a lelki készülődésnek. Ebben az évben nemcsak a gyerekeket szeretnénk megszólítani, hanem a felnőtteket és a fiatalokat is, különösképpen a családokat.

Felnőttek

A nagyböjti időszak alatt lehetőségünk adódik Krisztussal együtt érezni, szenvedéseiben osztozni; erőt meríteni mindennapi terheink hordozásához és gyöngeségeink leküzdéséhez. Legyünk ebben minél tudatosabbak! Kapcsolódjunk be plébániai közösségünk húsvéti előkészületébe azzal, hogy mindennap egy lapos kávéskanál lisztet teszünk egy üvegbe, emlékezve ezzel a nagyböjtben vállalt célkitűzéseinkre.

(folytatás a 2. oldalon)

Márton atya az elmúlt évről

Mindössze hét esküvő volt

A Biblia évét sok eseménnyel igyekeztünk emlékeztetessé tenni. Neves előadók szóltak hozzánk a Szentírás fontosságáról. Így *Farkas Olivér*, a Szent István Társulat elnöke, *Tarjányi Béla* és *Rózsa Huba* professzorok. Tevékenyen részt vettünk a XII. kerületi plébániák, a protestáns gyülekezetek, valamint a Polgármesteri Hivatal által szervezett „Biblia napja” ünnepségen. Örömmel említjük meg, hogy a „Ki tud többet a Bibliáról?” versenyen induló 12 csapat közül a mi egyházközségünk fiataljai az első helyen végeztek. Gratulálunk nekik.

Az őszi folyamán *Roska Tamás* professzor, *Orbáné Lévai Anikó* és *Käfer István* professzor tartott előadást a felnőtt hittan keretében.

Gyertván Gábor, pesthidegkúti plébános mondta a nagyböjti lelki gyakorlatos szentmiséket. Tavasszal *Hartmann Tivadarné*, aki 17 éven át volt az Orbánhegyi úti iskola hitoktatója, Szent Adalbert díjat kapott Esztergomban az egyházmegyétől. Júniusban emléktáblát avattunk *Gál Ferenc* professzor úr emlékére, halálának 10. évfordulóján.

A nyári folyamán káplánunkat, *Kálmán József* atyát áthelyezték Budakalászra plébánosi megbízottnak. Helyére *Mandolov Balázs* újmisési atyát küldték hozzánk.

(folytatás a 2. oldalon)

Kedd esték a Felsőkrisztinában

Március 17., 18.30
Bácska és Bánság
zarándokszemmel

Április 14., 18.30
Keresztények között Indiában
Kránitz Mihály
élménybeszámolója

Május 12., 18.30
A Kádár-korszak egyházpolitikája
Kálmán Peregrin
ferences történész előadása

Márton atya az elmúlt évről (folytatás az 1. oldalról)

Megköszöntük Kálmán atya buzgó munkáját, és szeretettel fogadtuk az új káplán atyát. Énekkarunk ebben az esztendőben ünnepelte fennállásának 25. évfordulóját. Külön köszönetet mondunk *Tókécs Tünde* karvezetőnek buzgó és kitartó munkájáért.

2008-ban 29 gyereket kereszteltünk, 23-an voltak elsőáldozók, *Udvardy György* püspök úr 12 fiatalnak szolgáltatva ki a bérálás szentségét. 104-en haltak meg az év folyamán, de csak 31 százalékuk részesült előzőleg a betegek szentségében. Mindössze hét esküvő volt a plébániánkon.

Megköszönjük az énekkar, a ministránsok, a gitárosok szép és jó istenszolgálatát és az imakörök imádságos együttléteit. A kántor úr és sekrestyésünk áldozatos szolgálatát.

Mintegy 120 gyerek részesül hitoktatásban a plébánián, illetve a négy iskolában. Köszönjük a két hitoktató, *Lukács Krisztina* és *Oláh Enikő* lelkiismeretes munkáját.

Az elmúlt évben a kedves testvérek 12 millió forintot fizetnek be úgynevezett egyházi adóként. Ezt kb. 1350 család és egyén adta össze. A perselypénz 6,4 millió forintot tett ki. Hat gyűjtés volt az elmúlt évben. Katolikus iskoláknak 520 ezer, szentföldi gyűjtés 270 ezer, péterfillér 180 ezer, az újpalotai templomra 270 ezer, missziós gyűjtés 300 ezer, karitás gyűjtés 500 ezer forint volt.

Kiadásaink jelentősen emelkedtek: gázdíj 1,2 millió forint, elektromos művek 600 ezer forint, őrzés 200 ezer forint. Központi járulék 1,5 millió, biztosítás 120 ezer forint. További kiadásaink: nyomdaköltség, emléktábla, táborok, felújítás. A kerti járdák felújítása 8 millió forintba került. Ebből 3 milliót a Polgármesteri Hivatal adott.

Nagyobb beszerzések voltak az elmúlt évben: diavetítő, projektor, játékasztal, szőnyeg a főoltár elé, egy kedves hívő támogatásával.

Karitásunk 1,1 millió forinttal rendelkezett. Ezt az összeget különféle adományokra ki is fizette. Megköszönjük a karitás munkatársak szegények és a nyugdíjasok javára végzett tevékenységét.

A 2009-es esztendőben, amennyiben az engedélyek megérkeznek, szeretnénk ingatlanunkat bekeríteni. Amennyiben az engedély hiánya miatt ez a terv nem teljesül, a plébániát szeretnék felújítani, és a járdafelújítást is folytatnánk.

Megköszönjük a kedves hívek áldozatos lelki és anyagi segítségét. 2009 Szent Pál éve. Legyünk mi is buzgó hirdetői az evangéliumnak ebben az esztendőben, ahogy eddig is tettük!

Márton atya

Jóságkalácsok húsvétra (folyt. az 1. oldalról)

Lemondásainkkal így járulunk hozzá a húsvéti szentelt kalács készítéséhez, melyet a húsvétvasárnap mi se végén osztunk ki. Egy-egy kávéskanál lisztet úgy lehet összegyűjteni, hogy a 6-7. oldalon olvasható lelki tükör alapján az esti lelkiismeretvizsgálatnál nézzük meg, sikerült-e aznap egy kicsit közelebb kerülni Jézushoz vagy sem. A lelki tükör 14 különböző szempontot vesz figyelembe. Mindennap válasszunk ki egyet és a szerint tekintjük át a napunkat.

Különösen fontos, hogy a család esténként összejöjjön, és a közös lelkiismeret-vizsgálat és ima után ki-ki a lelkiismerete szerint döntse el, hogy aznap hozzájárulhat-e egy lapos kávéskanál lisztet a közös húsvéti *jóságkalácsokhoz*.

Fiatalok

Kapcsolódj be a plébánia húsvéti előkészületébe!

Mellékletként találsz reggeli gondolatokat. Mindennap válassz ki egy vagy két szempontot a reggeli ima végén, és egész napodon át kísérenek ezek téged. A gondolatokat próbáld meg megvalósítani az életedben! Az esti imádban a lelkiismeret-vizsgálatnál ez alapján értékeld a napodat! Ha úgy érzed, sikeres volt, akkor tegyél egy lapos kávéskanál lisztet a közös családi befőttesüvegbe.

Különösen nagy értéke van a jóságkalács lisztgyűjtésnek, ha a lelkiismeret-vizsgálatot otthon a családdal együtt végzed az esti ima keretében, és a lisztet együtt gyűjtitek. A te példád serkentheti a testvéreidet és a szüleidet is.

Gyermekek

Nagyböjtben az év legnagyobb ünnepére, Jézus keresztalálának és feltámadásának megünneplésére készülünk. Igyekezz, hogy életedet Jézus példájához igazítsd!

Nagyböjtben lisztet gyűjtünk a jóságkalácsokhoz, hogy Húsvét vasárnapján azoknak, akik a misére eljönnek, megszentelt jóságkalácsot oszthassunk a mise végén. Ehhez a lisztet a jóra való törekvésünkkel gyűjthetjük össze.

Minden este a közös, családi lelkiismeret-vizsgálatkor – ha szükséges, szüleid segítségével – döntsd el, hogy a 8. oldalon megadott szempontok alapján ez az igyekezeted mennyire valósult meg. Ha úgy érzed, sikeres volt, tegyél egy lapos kávéskanál lisztet a közös családi befőttesüvegbe.

Csavaros üvegek

Kérjük, hogy a családonkénti egy csavaros befőttesüvegben összegyűjtött lisztet március 29-én, vasárnap hozzák el a misékre vagy legkésőbb másnap, hétfőn adják le a sekrestyében vagy irodaidőben a plébánián, hogy a sütésre vállalkozók elkészíthessék a jóságkalácsokat, melyeket húsvétkor megszentelünk és kiosztunk.

Mindenkinek kegyelmekben, lemondásokban és jócselekedetekben gazdag nagyböjti időt kívánunk.

Márton atya és Balázs atya

Megdöbbenéssel fogadtuk a hírt István atya váratlan és korai haláláról. Egy nappal 46. születésnapja előtt fejezte be földi életét. Papi szolgálatának leghosszabb idejét, kilenc évet töltött nálunk.

Jószívvvel, szerényen, áhítattal végezte kápláni feladatait: bemutatta a szentmisét, gyóntatott, keresztelt, esketett, temetett, betegeket látogatott, hittant tanított. Akkor nyílt ki igazán, abban találta meg az örömét, amikor elkezdte a lelki gyakorlatos szentbeszéd-sorozatát, és ennek nyomán minden korosztályban sorra alakultak az imacsoportok. Szívügye volt, hogy a felnőttekkel és a gyerekekkel megszerettesse az imádságot, legyen az egy tized rózsafüzér vagy közös Istenhez-fordulás. Bár sok év telt el azóta, ezek az imádkozó közösségek ma is léteznek egyházközségünkben. Rendszeresen tartotta velük a kapcsolatot, lelki vezetőjük maradt.

Rövid békásmegyeri plébánosi időszak után Cinkotára került, és ott otthonra talált. Hét éven át le-

Búcsúzunk István atyától

hetett a cinkotaiak szeretett papja. Hogy mennyire az volt, ezt a temetésen tapasztalhattuk meg. Több száz ember kísért utolsó útjára, búcsúzott tőle őszinte szeretettel és fájdalommal. Jó volt halani a köszönet és a búcsú szavait: köszönetet az atyai törődésért, a közösség építéséért, a sok imádságos alkalomért, az úrfelmutatások meghitt perceiért, az újság nyújtotta lelki-szellemi táplálékért; köszönetet egy, a mi földi mércénk szerint félbetörtnek látszó, de az Atya tervében beteljesült önzetlen papi életért.

Kilenc évig volt itt, sokan mégis kevésbé ismertük. Most már lelkületét őrizzük, egyszerűségére, áhítatára emlékezünk. Sokak keresztény életére, lelki fejlődésére volt hatással, ezt mutatta az is, hogy a gyászmisén a hívek megtöltötték a templomot.

2001 májusában az imacsoportok hálaadó szentmisét tartottak, erről az újságban is beszámoltak:

„Célunk kettős. A lelki gyakorlat anyagán és szentírási részein keresztül szeretnénk Jézus személyét mélyebben megismerni, szeretetét, elfogadását megtapasztalni; valamint a közös imák és imaélmények megosztásával barátokká válni, keresztény közösséggé formálódni. Hiszünk, hogy közösségként imabátteret adva tovább építhetjük egyházközségünket.”

Azt hiszem, ennél szebb, előbb örökséget nem hagyhatott.

Lukách Krisztina

Azok közé tartozom, akik hosszú éveken keresztül *Sándorfi István* atya hittanos csoportjaiba jártak, az általános iskola felső tagozatától az első gimnáziumi évekig. Az általa készített „Családi hit-tan” jegyzeteket, de a „Krisztus tanú a történelemben” könyvhöz írt kérdés-felelet formájú segédletet is mind a mai napig őrzöm.

A Tamási Áron Általános Iskolában tartott hittan helyszíne évről-évre változott, István atya türelme és mosolya viszont mindig megmaradt. Az órákat imádság vezette be s zárta le, ahogy nagyobbak lettünk, egyre inkább a rózsafüzér egy tizede, amelynek megtanulására, rendszeres imádkozására kitartóan biztatott minket. Sokunk számára talán az egyháztörténeti társasjáték volt István atya legemlékezetesebb újítása, ötlete. A

Mindig tudott mosolyogni

szép, de nehéz ismerethez kérdéseket írt, amelyek helyes megválaszolásával haladhatott előre a két-három fős csapatot jelképező színes rajzszoög a kanyargós úton, a papír játéktáblán. A célmezőn áthaladva egy templom részletét ábrázoló matricát lehetett kapni. Sok-sok kör után ezekből „épülhetett fel” az *ecclesia*. Izgalmas percek voltak mindenki számára, néhányan pedig – köztük e sorok írója – István atyának köszönhetik az egyház története iránti érdeklődésüket, szeretetüket.

Külön felhívta figyelmünket az ifjúsági szentmisékre, programokra, amelyeken maga is örömmel vett részt. Nyitott volt a beszélgetésre, az iskolában nem egyszer a kaputól a teremig kísértük, vissza-

felé esetleg még az utcán is egy darabon. Hittan után általában „szertartásosan” ivott egy pohár üdítőt vagy kávé az automatánál, s előszeretettel érdeklődött a kémia- és biológiaórákon szerzett ismereteink, jegyeink után, mivel – mint utóbb kiderült – a kedvenc iskolai tantárgyai voltak.

A plébánián 9-10 évvel ezelőtt még viszonylag népesebb középis-kolás hittanos csoport volt. Ennek hitoktatását egy évig még vállalta, ekkor kezdte el összeállítani rövid jegyzeteit a liturgiáról, a Szentírásról, amelyek segítségével könnyű volt a témába bekapcsolódni. Sokat kaptunk tőle szentmisén, gyónáson, hittanórán, beszélgetéseken.

Requiescat in pace.

Jakab Péter

Pál, a népek apostola – színdarab templomunkban

XVI. Benedek pápa tavaly meghirdette a jubileumi Szent Pál-évet, a népek apostola születésének kétezredik évfordulója alkalmából. A jubileumi év idén június 29-ig tart.

Szent Pál leveleiből tudjuk, hogy nem volt a szavak mestere. Rendkívüli apostoli eredményei tehát nem szónoki képességének, hanem annak köszönhető, hogy veszélyt, üldöztetést nem ismerve személyesen tett tanúságot Krisztus iránti teljes odaadásáról. Az egyház cselekvése csak annyiban hihető és hatékony, amennyiben tagjai személyesen képesek áldozatot hozni Krisztushoz

való hűségükért, minden körülmények között – hangsúlyozta a pápa.

Még a tavalyi év végén vetette föl *Balázs atya* az ötletet, hogy a hittanosokkal is ismertessük meg a népek apostolának életét. Ő maga vállalkozott a téli szünetben a színdarab megírására, majd a megrendezésére. A darab felöleli Szent Pál életének főbb eseményeit megtérésétől kezdve vértanúhaláláig.

A már szerepléshez szokott hatodik osztályos csoportban talált jó partnerekre, akik szívesen és lelkesen készültek az előadásra, bár ez az éleveség sokszor próbára is tette a

rendező türelmét. A próbák előrehaladtával látszott, hogy igényes, tartalmas, szép előadás készül, amit jó lenne, ha minél többen láthatnának, így született meg a szombat esti előadás gondolata is. A padokat megtöltő felnőtt közönség vastappsal jutalmazta a látottakat, háromszor is visszahívva a szereplőket.

Ezzel a sikerrel megerősödve zajlott le másnap, február 15-én, a diákmisét követő újabb előadás, amelynek a délelőtti időpont és a főleg gyerekekből álló közönség egészen más hangulatot adott. A darab fogadtatása azonban itt is ugyanolyan lelkes volt.

Az igazi színdarab mindig csapatmunka, ilyen volt a miénk is. A jelmezek kitalálása és megvalósítása *Oláh Enikő*, a kellékek elkészítése *Andrejszki Kati* ötletességét és munkáját dicséri. Az előadásról – a honlapunkról is elérhető fotóalbumban – megtekinthető képeket *Mandalov Péter* készítette, a videó felvételt pedig *Alföldy Tibor*. A sikeres előadás után mi mást is mondhatnánk Balázs atyának: várjuk a következőt!

LK

A Schola apraja-nagyja február 14-én összegyűlt a plébánián, hogy farsang vége felé néhány vidám órát töltsön együtt. A gyermekek vetélkedőn mérték össze tudásukat, ügyességüket, és lelkesedésük a szervezőket, *Balogh Marcit* és *Zsabokorszky Zitát* dicsérte.

Elmaradhatatlan mozzanat volt a népi télűző hagyomány városi változata, a jelmezverseny. Azt sem tudtuk, milyen korban járunk: egyszer Csipkerózsika ébredt fel álmából, és király uram parolázott a herceggel, másszor Távol-Keletről érkeztek az eredetihez megtévesztésig hasonló japán és kínai hölgyek.

Schola farsang

Csak kapkodtuk a fejünket, amikor egymás után jelent meg Aladdin, egy indián, Harry

Potter, majd egy fiatal hölgy és lovagja a harmincas évekből. S midőn ellépdelt előttünk egy élő önarckép, majd körbepredesett minket két cikázó denevér, ☞

Egyházi adós németországi kaland

A szociológusok Magyarországot erősen szekularizált, vallás nélküli országnak tartják, miközben a katolikus újjászületést Európában sokak a lengyelektől, a világban pedig a dél-amerikai egyháztól várják. A statisztika és a népszámlálások száraz számaival ellentétben a véletlen esetenként rácsófolhat ezekre a tényekre és a tényekhez kapcsolódó, jövőhöz fűzött reményekre.

A német külügyminisztérium nagyvonalúságának köszönhetően egy évet Berlinben tölthetek, mint gimnáziumi tanár. E tanárcsere-programban minden évben harminc németül jól beszélő pedagógus vehet részt a világ minden tájáról. A februári turnusban húszan érkezünk Bonnba, hogy az előttünk álló év feladataira felkészítő szeminárium elvégzése után elfoglaljuk állomáshelyeinket Németország majd minden tartományában. A húszfős csoport legnagyobb része Dél-Amerikából, Brazíliából, Chiléből, Argentínából, Peruból és Paraguayból érkezett. Európát egy lengyel és két magyar tanár képviseli. De jöttek kollégák a Dél-Afrikai Köztársaságból, Namíbiából, sőt Üzbegisztánból és Mongóliából is.

Bonn a német köztudatban, mint az ország egyik legvallásosabb, szigorúan

katolikus városa szerepel. Ezek után meglepő volt, amikor a különféle hatósági ügyintézés részletezése során az előadó így szólt: „Nyomatékosan felhívom a figyelmet arra, hogy a lakcím bejelentésénél ki ne töltsék a vallásra kérdező rovatot, mert akkor többé nincs visszaút, maguktól is levonják az egyházi adót.” (Németországban – Magyarországgal ellentétben – aki ennek ellenkezőjéről külön nem nyilatkozik, havi fizetéséből automatikusan vonják az egyházi adót, ami kb. 1500 € nettó bér esetén kb. 20-25 € összeget tesz ki. Az utóbbi években hangos propaganda hadjárat folyik az országban az egyházi adó ellen, aminek következtében egyre többen „lépnek ki az egyházból”, magyarul tiltják meg az adóhatóságnak, hogy levonja fizetésükből az egyházi adót. Mindez Németország határain jóval túlmutató probléma, hiszen e nagyvonalú rendszer következtében (még) a német katolikus egyház a világ egyház legbőkezűbb támogatója. Hogy értsük a nagyságrendeket, a Kölni Főegyházmegeve éves költségvetése egymagában is nagyobb, mint az egész Vatikáné. Amikor kissé provokatívan megkérdeztem, hogy azért szabad-e nyilatkoznom a vallásomról, sőt egyházi

adót is fizetnem, úgy néztek rám ill. olyan ellenséges megjegyzéseket tettek a német résztvevők és a világ minden tájáról összesereglett tanárok – és legnagyobb meglepetésemre – a leghangosabban lengyel kolléganőm, mintha megőrültem és valami kifejezetten erkölcstelen kérdeztem volna.

A szeminárium csütörtöktől hétfőig tartott. Rendkívül sűrű programja miatt úgy tűnt, hogy lehetetlen vasárnap eljutni szentmisére. A szervezőktől érdeklődtem, hogy mikor mehetnénk templomba. Végül is engedélyt kaptunk arra, hogy a sűrű programból szombat este egy jó órát lecsípve az öt percre lévő templomba elmehetünk szentmisére. Ki is hirdettük, hogy aki akar, az szombat este hatkor jöhet misére; találkozó háromnegyed hatkor a szálloda halljában. Az adott időpontban összesen ketten álltunk a szálloda halljában, fiatal pécsi kollégám, Werner Gábor és én. Jó öt percet vártunk, majd mi ketten, magyarok elmentünk a szentmisére.

Másnap elcsíptem egy rövid mondatfoszlányt pár kolléga beszélgetéséből: „Hiába, ezek a magyarok igen komolyan vallásosak...”

Vasdinnyey Miklós

☞ már semmin sem lepődünk meg s megadóan hagytuk, hogy el- (vagy vissza-?) varázsoljon minket a bűvész.

Káprázatunkból a terített asztal terített magunkhoz, asszonyaink kezének áldásos munkája révén. A hagyományos kolbászkarikák, hagyma, saláta mellett ott trónolt az asztal közepén káposztadombba szúrva megannyi kolbásztetű paprikajancsi. S ha valakinek torkára akadt volna a falat, segített rajta egy-egy korty borocska. A falatozás örömeit finomabbnál finomabb házi sütemények tették teljessé, *Andrejszki Kati* fánkjából pedig még akkor is muszáj volt enni,

ha a bendő leadta figyelmeztető jelzéseit: „Megteltem, elég!”

Fél nyolcat jelzett az óra, eljött az ideje a Schola-híradónak. Ezúttal azonban nem tévén keresztül néztük, hallgattuk, hanem közvetlenül a stúdióban, a helyszínen. A bemondó *Tőkés Géza* volt, akinek híreitől, tényfeltáró kutatómunkájától, hírgyűjtésaitől valamennyi scholás rekeszizomlázat kapott, pedig vitriolos stílusával kiszemelt áldozatait szemvillanás alatt szokta megsemmisíteni. A farsangi célközönség vezetője, Tünde azonban ezúttal is – ki tudja miért? – elnézte neki a kilengéseket.

Aki nem nehezült el és nem

kapott nevetőgörcsöt, hamarosan báli hangulatban találta magát. Igen, keringők, polkák dallamaival telt meg a terem, s tánra perdült érett táncos és ifjú tanonc. A bécsi klasszikus táncdallamokat hamarosan csacsacsca, rocki és twist követték, volt lehetőség az egyéni és a társastánra is.

Igazi, kötetlen együttlét, felszabadult időtöltés volt ez a nap. Valóban úgy éltük meg, hogy nem (idő-) múltatás, hanem hasznos időtöltés, amely a közösségi élményen keresztül erőt adott a közelgő nagyböjti egyéni utakhoz.

Bartal Péter

Nagyböjti gondolatok

Az adventi gyertyagyújtásokkor arról elmélgedtünk, hogy az egyházi évben mindig Krisztus arcát szemléljük, ahogyan arra II. János Pál pápa is buzdított és példát mutatva tanított bennünket a *Novo millennio ineunte* kezdetű apostoli levelében.

Az adventi és a karácsonyi időszakban a gyermek Jézus arcát szemléljük. Most a nagyböjti időben a fájdalmas Krisztus arca felé fordítjuk tekintetünk és majd a húsvéti időben a Feltámadott felé fordulunk. Jézus Krisztus ugyanaz tegnap, ma és mindörökké. Ugyanaz a Jézus feküdt annak idején a betlehemi jászolban, mint aki a keresztről ránk tekint. És a Mennyei Atya ugyanazt a Krisztust támasztotta fel halottaiból, mint akivel nap mint nap találkozunk imánkban, s akivel az Eucharishtiában egyesülünk. Az egyházi év folyamán mindig egy-egy üdvtörténeti esemény révén az isteni szeretet titka felé próbáljuk megnyitni lelkünket, hogy befogadjuk és minél jobban megértsük a szívünkkel. Karácsonykor a megtestesülés misztériumát, nagyböjti a szenvedést és húsvétkor a feltámadás titkát szemléljük Krisztus arcán keresztül.

Ez a szemlélődés nem csupán passzív, sokkal inkább aktív esemény, ami köztünk és Jézus között történik. Így, ez a bensőséges kapcsolat, ez a dialógus, ami Isten és ember között folyik, arra ösztönöz bennünket, hogy külsőleg is kifejezzük, megmutassuk Isten szeretetére a válaszukat.

Az Anyaszentegyház abban segít nekünk, hogy olyan lehetőségeket és tanácsokat ad, amelyekkel ha élünk, akkor közelebb tudunk kerülni Istenhez, és még jobban meg tudjuk erősíteni a vele való szeretetkapcsolatunkat. Advent elsősorban a jótettek, a szeretetcselekedet időszak volt. A szent negyven nap azonban a lemondás és a böjt ideje, amire Szentatyánk, XVI. Benedek pápa is felhívja a figyelmünket az idei nagyböjti üzenetében:

„A nagyböjt kezdetén a liturgia bárom bűnbánati gyakorlatot javasol a bibliai és a keresztény hagyományból: az imádságot, a jótékonykodást és a böjtöt. Ezek felkészítenek arra, hogy jobban tudjuk ünnepelni a húsvétot, és megtapasztaljuk Isten hatalmát.”

A böjt igazi célja, hogy segítsen önmagunkat egészen Istennek ajánlódni. (Vö. II. János Pál: *Veritatis splendor* 21.) A böjt tehát olyan kegyelmi eszköz, amely segít bennünket abban, hogy saját magunkat, egész életünket odaajándékozzuk Krisztusnak. Ahogyan adventben a jócselekedeteinken keresztül, úgy a nagyböjtben a lemondásokon keresztül próbáljuk megajándékozni az Urat. Hiszen maga Jézus is a keresztén életét adta, teljesen odaajándékozta magát értünk, hogy megnyerje számunkra az örök életet és az igazi boldogságot. „Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy aki hisz benne, az el ne vesszen, hanem örökké éljen.” (Jn 3,16)

Az embert csak Isten végtelen szeretete válthatja meg. Ha ez a feltétel nélküli szeretet a feltétlen bizonyossággal adva van, akkor – és csak akkor – az ember meg van váltva, bármi is történjék vele. Erről van szó akkor, amikor ezt mondjuk: Jézus Krisztus megváltott bennünket. (Vö. XVI. Benedek: *Spe salvi* 26.) Átala megbizonyosodhatunk Istenről, aki nem a világ távol eső oka, hiszen az ő egyszülött Fia emberré lett, s mindenki Pál apostollal együtt elmondhatja róla: „Isten Fiának hitében élek, aki szeretett engem, és odaadta értem önmagát” (Gal 2,20).

Végezetül pedig kívánom minden kedves testvéremnek, hogy a nagyböjt kegyelmi idejét jól fel tudja használni és lelkiükben fel tudja készíteni a mi Urunk, Jézus Krisztus feltámadásának szent ünnepére.

Balázs atya

Lelkitükör felnőttek részére

1. A hitem élő-e, ésszerű-e műveltségemhez mértén? Szeretem-e a hitemet? Megbecsülöm-e, hogy van hitem? Olvasok-e rendszeresen hitem művelésére? Igyekszem-e megoldani hitbeli problémáimat, esetleg kételyeimet? Védem-e hitemet? Kerülöm-e a hitemre veszélyes olvasmányt és társaságot? Megvallom-e a hitemet, ha kell? Életenergia-e számomra a hitem?

2. Bízom-e Istenben és az ő segítségében? Bízom-e a kegyelem mindenhatóságában? Bízom-e akkor is, ha nehéznek, talán kilátástalannak tartom a helyzetemet? Atyámnak tudom-e Istent? Nem bízom-e túlságosan a magam erejében? Gondolok-e néha az örökkévalóságra és az örök sorsomra? Úgy élek-e, mint aki tudja, hogy az örök élet itt a földön kezdődik?

3. Szeretem-e Istent? Tudok-e érte, az ő akaratáért áldozatot is hozni, ha kell? Tudatos-e bennem, hogy Istenhez tartozom? Megteszek-e mindent, hogy a kegyelmet megőrizzem magamban? Fontosabbnak tartom-e minden másnál a lelkem ügyét? Küzdök-e az önszeretet hibás megnyilvánulásai: az önsajnálát, kényelem stb. ellen? Milyen a viszonyom a közösséghez? Nyílt? Alkalmazkodó? Zárkózott? Önző? Közönyös? Tettekkel is segítek-e embertársaimnak? Tudok-e értük, elsősorban a lelkükért áldozatot is vállalni? Együtt örülök-e másokkal, vagy inkább irigykedem? Tudok-e részvétellel lenni mások iránt? Komolyan veszem-e a másokért való felelősséget? Jó példa-e életem, kötelességteljesítésem, beszédem, viselkedésem? Oka voltam-e más bűnének, csábítással, biztatással, helyesléssel, segítséssel? Iparkodom-e békét teremteni magam körül? Imádkozom-e rendszeresen embertársaimért? Imádkozom-e a holtakért is?

Tudok-e szívből mindenkinek jót kívánni? Azoknak is, akik megbántottak, akik rosszak voltak hozzám?

4. Nevelem-e a lelkiismeretemet? Ellenőrzőm-e időnként: reális-e a lelkiismeretem? Tudom-e gyakorlatban: mi bűn és mi erény? Igyekszem-e megfontoltan cselekedni vagy inkább könnyelmű vagyok? Kérek-e tanácsot, ha valamilyen nem vagyok biztos, vagy inkább áltatom magam? Könnyen veszem a bocsánatos bűnöket? Talán a súlyosakat is? Hiszek-e komolyan a gondviselésben? Akkor is, ha nehéz a sorsomat elviselni? Igyekszem-e a jövőmet alakítani, vagy csak máról holnapra élek? Nem viszem-e túlzásba a jövőmről való aggodást?

5. Hűséges vagyok-e a rám bízott anyagiak kezelésében? Takarékos vagyok-e? Kímélem-e és óvom-e a közösség és a mások tulajdonát? Megtérítettem-e, ha valakinek kárt okoztam akár akaratlanul is? Vigyázok-e egészségemre, anélkül, hogy túlzásokba esnék? Vigyázok-e mások testi épségére? Vigyázok-e becsületekre és nem csak a látszatra? Vigyázok-e mások becsületére? Csak alaposan ítélek-e másokról és mások tetteiről vagy könnyelműen? Megvédem-e mások megtámadott hírét, vagy inkább magam is szeretek másokról rosszat mondani? Kerülöm-e, hogy mást megszegyenítsek, másnak kellemetlenkedjek, mást bosszantsak? Kedves-e a modorom, vagy olykor durva vagyok? Pontosan megtartom-e, amit ígértem? Visszaadtam-e, amit kölcsön kaptam?

6. Imádkozom-e rendszeresen, naponta? Akkor is, ha nem esik kedvemre, és ha nehéz a figyelmet összeszedni? Igényem-e az imádság és a szentmisén való részvétel? Imádkozom-e, amikor különösen is szükségem van Isten segítségére: munka előtt és után, kísértésben, bajban? Szoktam-e úgy is

imádkozni, hogy nem kérek semmit? Egyénien igyekszem-e imádkozni vagy csak gépiesen? Fogadalmat csak komolyan, megfontoltan teszek-e? Megtartom-e pontosan, amit fogadtam? Csak nagyon fontos ügyben teszek-e esküt? Kerülöm-e a babonát?

7. (Csak olyan napra, amikor részt vett szentmisén) Méltók-e a szentáldozásaim? Komolyan készülök-e a szentségi Jézus fogadására? Igyekszem-e a szentáldozás utáni hálaadásban minél élményszerűbbé tenni az Úrjézus közelségét? Visszaidézem-e gyakran a legutóbbi szentáldozásom élményét, boldogságát, kegyelmeit? Rendesen készülök-e a gyónásaimra? Felindítom-e magamban a bűnbánatot a szentgyónás előtt? Reális elhatározással indulok-e gyónni? Akarok-e komolyan megjavulni? Őszinték-e gyónásaim? Őszinte vagyok-e a lelkiatyámhoz?

8. Tisztelettel mondom-e ki mindig Isten és a szentek nevét vagy talán előfordul káromkodás is beszédemben? Tisztelem-e a szenteket? Kérem-e néha a közbenjárásukat? Van-e példaképem a szentek között? Életprogramomnak tartom-e a vallásomat, vagy csak vasárnapra hagyom?

9. Tisztelem-e szüleimet, nevelőimet, az állami hatalmat, az egyházat és papjait? Gondolatban, beszédben, magatartásban? Keresem-e az alkalmat, hogy szüleimnek, családomnak örömet szerezsek? Engedelmeskedem-e akkor is, ha én nem úgy gondolom? Teljesítem-e kifogástalanul a kötelességeimet akkor is, ha nem ellenőriznek? Több nem telne tőlem? Van-e határozott célja, értelme az életemnek? Tisztelem-e és megtartom-e az egyházi és az állami törvényeket?

10. Igazat mondok-e mindig? Akkor is, ha nekem kellemetlen? Kitartok-e meggyőződésemmel akár lemondás árán is, vagy

kétszínűsködöm? Nevelem-e a jellememet? Igyekszem-e vonzó, értékes egyéniséggé élni? Komolyan veszem-e a titoktartást vagy szoktam könnyelműen fecsegni? Őszinte vagyok-e családomhoz, barátaimhoz?

11. Viszonzom-e a jót, hálás vagyok-e? Teszek-e érdek nélkül is szívességet? Kedves vagyok-e mindenkihez anélkül, hogy alakoskodnék, akkor is, ha nincs hangulatom hozzá? Uralkodom-e szeszélyeimben és indulataimban?

12. Elviselem-e panasz nélkül a testi, lelki szenvedést? Igyekszem-e lelki szárazság esetén is kitartani? Állhatatos vagyok-e lelki dolgaiban, munkámban, vagy hangulatok irányítanak? Tudok-e várni, megérteni? Tudok-e szívből és azonnal megbocsátani? Megkönnyítem-e a békülést azoknak, akik engem bántottak?

13. Mértéket tartok-e ételben, italban, dohányzásban, sportban, szórakozásban, vagy talán szertelen az életem? A böjtöket megtartom? Gyakorlok-e naponta legalább egyszer valami önmegtartóztatást? Sokra értékelem-e a tisztaságomat? Tiszták-e a gondolataim, beszédem, tekintetem, cselekedeteim? Határozottan és rögtön tiltaszom-e magam a tisztaság elleni kísértéseken vagy talán kacérkodom-e a bűnnel? Tettem-e valamit a tisztaságom ellen? Tiszta és hű-e a házasságom, a szerelmem? Nem vagyok-e kíváncsi? Belátom-e, ha hibáztam? Elfogadom-e a szidást, ha rászolgáltam? Reális-e az életszemléletem: tisztában vagyok-e az értékeimmel és a hibáimmal? Szerény-e a viselkedésem és az öltözködésem, vagy inkább nagyképpű és hivalkodó vagyok?

14. Miben és mennyit javultam a szentgyónás óta? Mennyire valószínűsíthető meg akkori elhatározásomat?

Napi gondolatok fiatalok részére

1. Istennel való kapcsolatom

Az Istennel való együttélésben előbbre jutottam-e vagy hanyatlottam az elmúlt napokban?

Mi lett jobb? Mi lett rosszabb? Mit akarok ma tenni a kapcsolat elmélyüléséért?

2. Komolyan veszem-e Istent?

Élő valóság ő számomra? Ő a legfontosabb az életemben?

3. Elszántság

Elszántam-e már magam arra, hogy egészen az övé legyek, egészen az ő oldalára álljak, hogy ő legyen életem legfőbb ura?

4. Bizalom

Egészen Istenre bízom már magam? Az ő atyai jószágára? Isteni szeretetére? Az ő tervére? Kegyelmére? Mindennapi vezetésére? Vagy van bennem félelem, bizalmatlanság, ellentmondás Istennel szemben?

5. Isten szeretete

Akarom-e Istent szeretni? Akarok-e vallásos életemben növekedni? Akarom-e mindenben az ő akaratát teljesíteni? Van, amiben nem? Miben kell változnom?

6. Lelki programok

Miket sikerült megvalósítanom az alábbiak közül? Reggeli és étkezési ima, imádságos csend, lelki olvasmány, Szentírás olvasása, szentmisén való részvétel, áldozás, gyónás, közösségi élet, beszélgetés lelki atyámmal. (A fentiek közül nem mindegyik napi program. Azt vizsgálj meg, nincs-e már szükséged gyónásra, beszélgetésre a lelki atyáddal stb.)

7. Tanúságtétel

Akarok-e keresztény módon élni a mai világban? Éberem, elevenem, felelősen? Egyéniséggemmel igaz jele vagyok Krisztusnak? Vagy inkább hajlok a félmegoldásokra, gyávaásra, a nem őszinte, határozatlan viselkedésre, hamis alkalmazkodásra?

8. Bátorság

Van-e bátorságom, hogy más legyek, másként gondolkozzam, másként határozzak, mint a többiek, ha az Isten akarata szerint szükséges? Tanulmányaimban, társaim, munkatársaim között, a családban, egyébként az életben?

9. Természetes emberi erények

(megbízhatóság, becsületesség, szolidaritás, együttérzés, szolgálatkészség stb.)

Megállom-e a helyem a környezetemben, családban, közösségben, iskolában, munkahelyen, vagy inkább másra hárítom a munkát és a felelősséget?

10. Veszélyek

Milyen veszély fenyegeti Istennel való kapcsolatomat, jellememet, világnézetemet? Hogyan fogom a veszélyeket és a nehézségeket legyőzni?

11. Jövőkép

Abban a hitben és várakozásban élek-e, hogy Isten sosem fog elhagyni, hogy sorsom és az egész világ sorsa Istennek szívügye? Hiszem, hogy Istennek velem személy szerint terve van? Hiszem, hogy az ő eljövételének napja közel van, hogy minden az ő országában fog kiteljesedni?

Szemponatok gyerekeknek Ilyen vagyok?

1. Minden reggel imával kezdem a napot, még mielőtt bármi mást tettem volna. Imával is fejezem be.

2. Az iskolai feladataimat pontosan és nagy igyekezettel készítem, hiányaimat pótolom. Odafigyelek az iskolában.

3. Igyekszem azzal a társammal is beszélgetni, akivel mások kevesebbet törődnek.

4. Vigyázok arra, hogy szavam mindig igaz legyen, hogy másokat ne bántsak meg meggondolatlanságommal.

5. Az otthoni munkában szívesen segítek, figyelemztetés nélkül észreveszem, hol van rám szükség.

Szó nélkül megteszem azt, ami az én feladatomban.

6. A vasárnapi szentmisén figyelmesen részt veszek, és az ott hallottak egy-két gondolatát igyekszem megvalósítani.

7. Egyedül vagy szüleimmel együtt Szentírást olvasok.

8. Türelmes vagyok testvéreimhez, segítem őket, játszom velük.

9. Szüleimmel szemben nem követelődöm, kívánságaimat igyekszem megfontolni.

10. Húsvéti meglepetést készítek a családnak.

Ministráns tervek

Végre összeült február 22-én a kutyafuttában szervezett és már oly rég óta esedékes *dékáni tanács*, hogy a nagybőjti feladatokat és a nyári táborok dolgát megvitassuk. Az ülésen a főhelyet *Balázs atya* foglalta el, a korábban közfelkiáltással fődékánnak megválasztott *Horvát Botond* elnökölt, *Csekő Imre* moderált. Összesen hat ministránsdékán volt jelen négy ministráns kollégiumból, és meghívott vendégként *Radics Laura* is részt vett.

Első helyen említendő, hogy február 23-án elkezdődött a szokásos ministráns verseny, ami egészen húsvétig tart. A vasárnapi misék egy, míg a hétköznapi misék három pontot, a különleges nagybőjti ájtatosságok, mint a keresztút vagy a litánia úgyszintén három pontot érnek, tehát egy-egy pénteki részvétellel akár kilenc pontot is lehet szerezni. A testület úgy döntött, hogy a félév folyamán legszorgalmasabbnak bizonyulókat rendkívüli módon is megjutalmazza: az első tíz helyezett élményfürdő jegyet nyer. Pünkösdkor összesítjük a féléves eredményeket. Hajrá!

A legfiatalabbak avatása a szokásos módon a virágvasárnapot megelőző vasárnap lesz. A nagybőjti lelkigyakorlatot a március 21-i hétvégén Szombathelyen rendezzük, ahol *Veres András* püspök úr lát minket vendégül. Lesz természetesen a templomunkban hittanos/ministráns keresztút is, ahol a gyerekek olvasnak majd. A dékánok felosztották maguk között a virágvasárnapot és a nagyheti szertartásokat is, hogy mindennek legyen felelőse.

A nyárral kapcsolatban sikerült megállapodni abban, hogy a négynapos közös tábor július 16. és 19. között lesz. A helyszín még bizonytalan. Olyan tábort szeretnénk, ahol a legkisebb és a már felnőtt ministránsok is együtt vannak, nagyokat játszanak, sportolnak, vetélkednek, illetve szeretnénk, ha *Márton atya* és *Balázs atya*, ha csak rövid időre is, de el tudnának jönni közénk és biztosítanák a lelki épülésünket is! A legtöbb kollégiumnak lesz saját tábora is.

Balázs atya sok csapatépítő ötlettel érkezett, és sikerült megállapodni abban, hogy felújítjuk a társasjátékos teaházak hagyományát, és felkérjük szereplésre a *Kamra* kórust. Tavasszal dzsemborit, azaz szalonnasütést és bográcsózást tervezünk a 18 éven felüli ministránsoknak a Budai-hegyekben. Balázs atya arra is gondolt, hogy külön programot szervezzen a dékánoknak, felhasználva esztergomi kapcsolatait, hogy egy közös estét, vacsorát elköltsünk ott, miután lezárult a vizsgaidőszak.

Laura vállalta, hogy létrehoz egy iwiw klubbot a ministránsoknak a virtuális térben, hogy az információáramlást elősegítse. Végül *Rajncsák Dávid* személyében megválasztottuk a ministráns referenst is, aki az egyházmege és a plébánia között közvetít majd.

Ezek után már csak társasjátékozni maradt erőnk.

Szerdahelyi Miklós

Felsőkrisztina Karitasz

Minden szerdán 15-18 óra között, ill. kedden az ügyeleti időben válogathatnak az érdeklődők a raktárba leadott adományok – kabátok, felnőtt és gyerek ruhák – között.

Ha valakinek egyik időpont sem felel meg, de szeretne ruhát vinni raktárunkból, kérjük telefonon jelezze.

Ügyeleti idő:

kedden 10-12 óra között
a fszt.-i hittanteremben

Munkatársak:

Molnár Zsuzsa

Tel.: 356-3977,

mobil: 70/317-6543

Szűcs Médi

Tel.: 395-2060

A raktár vezetője:

Kövesárky Anna

Tel.: 355-5945

Felajánlások

Fürdetőszék, ill. kézi kötőgép az Orbánhegyi útról térítésmentesen elvihető.

Tari Lászlóné: 355-9543

*

Jó állapotban lévő, kihúzható kanapé, két fotel és egy dohányzóasztal az Ormódi utcából térítésmentesen elvihető.

További egyeztetés: Molnár Zsuzsa, 356-3977.

*

Babakocsi és bébi etetőszék a raktárból elvihető.

László atya köszönete

Kedves Testvérek!

Ezúton is szeretném megköszönni a felső-krisztinavárosi egyházközség híveinek az imákat, látogatásukat és érdeklődésüket. Azt gondolom, hogy a jó Isten a betegségeket azért engedi meg, hogy átérezzük földi életünk törekenységét, ugyanakkor átgondoljuk, mi a legfontosabb az életünkben, ami reménységet és erőt ad. Az ember közösségi lénynek van elgondolva, ezért jóleső érzés, amikor a közösség tagjai egymás iránt érdeklődnek.

A jó Isten adja meg mindannyiunknak azt a mélyebb érzést, hogy „örzői vagyunk testvéreinknek”.

Imádsággal és köszönettel:

László atya

Séta plébániánk területén – A Bajor Gizi Színészmúzeum

Kerületünk egyik szép látványossága a Stromfeld Aurél u.-Levendula u. sarkán található Bajor Gizi Színészmúzeum. Ennek a barokk formaelemekkel épített, magas kőfal mögött, romantikusan kialakított kertben rejtőzködő épületnek izgalmas története van.

Telkén az első világháború után bezárt Nemetvölgyi-temető már nem működő koszorúkészítő üzemének egyszintes épülete állt. Ezt az ingatlant vásárolta meg *Beyer Rudolf*, *Bajor Gizi* bátyja az 1920-as évek elején, és alakította át egyszintes villává, amelyben két lakást hoztak létre. A kisebbikbe a már özvegy *Beyer-mama* költözött. 1930-ban *Bajor Gizi* kívánságára és pénzén emeletet építettek a villára, ahol egy lakást és egy vendégszobát alakítottak ki mellékhelyiségekkel. A földszinti nagyobb lakás lett *Bajor Gizié*. Ide követte őt 1933-ban harmadik férje, *Germán Tibor* fül-orr-gégész professzor. Az egész ház berendezése, ahogyan a színpad királynőjéhez illik, nagypolgári, a vendégszoba viszont hangsúlyosan magyaros. Egy épület önmagában is lehet szép, de igazi vonzása lakói szellemiségétől, varázsától lesz.

Bajor Gizi kedvessége, humora, határozottsága és mindenféle női rafinériája révén nagyon tudott bánni az emberekkel. Nemcsak a színpadon, hanem az életben is királynő volt. Az élet minden területén voltak csodálói, barátai és jeles ismerősei. Rajongója volt például a még gimnazista *Gobbi Hilda*, ill. jó barátja *iffabb Horthy Miklós*. E barátság révén *Bajor Gizi* bekerült a kormányzó közvetlen baráti körébe.

Galsai Pongrác említi egyik írásában: *Bajor Gizi* tudomására jutott, hogy *Horthy Miklós* kormányzóságának 20. évfordulójára a kabi-

netiroda által tervezett „szegények ebédjét” a pénzügyminisztérium túl drágának találta, és nem akart rá pénzt adni. A kormányzó a művésznő közbenjárására mégis megrendeztette az ebédet.

Bajor Gizi színészi munkája és a

nagy társadalmi élet mellett a harmincas évektől jelentős karitatív munkát is végzett. Tárlatvezetéssel és műsorral egybekötött „műterem-teákat” szervezett festők, szobrászok megsegítésére. Ilyenkor بورسos belépőt szedett az arisztokraták, iparmágnások, bankárok és egyéb tehetős emberek alkotta közönségtől. Így jutott segítséghez többek között *Berény Róbert*, *Szónyi István*, *Egry József*, *Borsos Miklós* és *Ferenczy Béni*.

Ezt a tevékenységet a háború kitöréséig tudta folytatni. Ezután már az emberek mentésével foglalkozott, hol úgy, hogy közbenjárt értük, hol pedig befogadta és bújtatta a az üldözötteket, menekülteket saját házában. Így vészelt át a háborút *Nagyvajtay Teréz* jelmeztervező és férje, *Diósy Antal*, *Tamási Áron*, *Vajda Ödön* (az első férj) és sokan mások.

A háború után is színpadon maradva jeles szerepek sorát játszotta el, miközben továbbra is sokat segített rászoruló, idős kollégáinak, támogatta *Gobbi Hildát* a *Horváth Árpád Népi Kollégium* megalapítá-

sában.

Munkásságát méltán ismerték el 1948-ban az első Kossuth-díj kiosztásánál.

1951. február 12-én bekövetkezett a tragédia: *Bajor Gizi* és férje meghalt. A tragikus halálestet után *Gobbi Hildának* támadt az az ötlete, hogy nem szabad hagyni szerte hullani a nagyszerű színésznő örökségét. Emlékhely alapításának szándékával kereste meg a Kulturális Minisztériumot. Némi várakozás után a minisztérium engedélyezte és fedezte anyagilag a *Bajor-villában* az emlékszobák kialakítását.

Így a művésznő halálának egy-éves évfordulóján megnyitották a jelenlegi múzeum első egységét. Ebben *Bajor Gizi* kívül *Jászai Marinak* és *P. Márkus Emiliának* is nyitottak emlékszobát. Ennek a három nagy színésznőnek a munkássága átfogja a vándorszínésztől a 20. század közepéig terjedően a magyar színjátszás eddigi történetének középső – talán legnagyobb – korszakát.

Jászai Mari vándorszínészként kezdte pályáját 1866-ban, 16 évesen. Rövid kolozsvári kóristaság és kis szerepek után 20 évesen már a Nemzeti Színház tagja és az is maradt 1926-ban bekövetkezett haláláig. A deklamáló, „koturnuszos” színjátszás tragikája az antik és Shakespeare-darabok európai szintű drámai hősnője híres volt igényességéről, pontosságáról, szigorúról, hatalmas jellemformáló erejéről. Bizonyára ennek köszönhető, hogy róla nevezték el a színészek művészeti díját.

P. Márkus Emília a „szőke csoda” (hatalmas aranylő hajfonata volt) már 17 évesen a Nemzeti Színház tagja, az igazi naiva. Eljättsza a drámairodalom híres fiatal szerelmes szerepeit. Szintén ösztönös tehetség, aki nagyon ismerte az embereket és tudott is hatni rájuk. A szín-

padon mindent nagy sikerrel oldott meg. A realista színjátszás első nagy művésznője, Ibsen is megdicsérte. 86 éves koráig volt színpadon. Végigjátszott minden nagy szerepet Júliától Stuart Márián, Erzsébeten át Szigligeti Nagymamájáig.

A megnyitás utáni években az emlékházban majdnem hiánytalanul látható Bajor Gizi lakása, míg Jászai Marit és Márkus Emiliát néhány bútordarabjával, sok apró személyes és kelléktárgyával, fényképeivel mutatták be.

Az intézmény történetében a következő dátum 1974, amikor a teljes földszint berendezésével már nemcsak ez a három kiemelkedő művésznő kapott helyet a múzeumban, hanem további mintegy harminc – már nem élő – pályatárs személyes tárgyaival, legfőbb szerepeire utaló kellékével, néhány fényképpel.

1990-ben, amikor az emelet is megüresedett, a kiállítás tovább gazdagodott. Szakaszos felújítás után 2002-ben hivatalosan is múzeumi rangra emelkedett a villa. A földszinten négy szoba és egy folyosó van berendezve, két helyiséget alkalmi rendezvényeknek tartanak fenn.

Az épületbe belépve az első szoba Jászai Marié. Benne saját tervezésű bútorai, vitriné alakított szekrénye, faragott, csavart oszlop-lábú heverője és zongorája látható, valamint népi faragású faliorája, un. *Médea-ládája* (vándorszínész korából), saját készítésű Elektra-ruhája és Erzsébet királyné impozáns lila ruhája vitrinbe zárva. A falon sok-sok szerepkép, az üvegszekrényben személyes- és kelléktárgyak. A szoba központi helyén *Paczka Kornélia* festménye a színeszet nagyasszonyáról.

A második szoba „lakója” P. Márkus Emilia, akit empire írószekrénye és széke, valamint két nagyméretű festmény mutat be. Ezek

kívül egy Éva-jelmeze, és sok-sok színpadi kelléke látható még két vitrinben, valamint egy kisméretű szoborportré (*Stróbl Alajos* munkája). Érdekes ereklye a faragott famappa, amelyben a róla szóló kedvező kritikákat gyűjtötte. Látható még híres Nóra-szerepének fényképe is.

Sorrendben a harmadik szoba a múzeum létrehozójának, Gobbi Hildának állít emléket. A falfülkében található sok-sok kitüntetésen kívül érdekes személyes tárgyak láthatók, pl. Napoleon-szobrok. Gobbi Hilda a lebontott Nemzeti Színház sok tárgyát mentette meg, melyek közül több itt látható.

A negyedik szoba Bajor Gizié. Itt bútorok, festmények, smink-eszközök, kellékek és szerepfotók vannak.

Írószekrényében barátainak és rajongóinak levelei olvashatók. Érdekesekek a szerep-makett-babák, valamint a kosztümje, Lady Milford és Kleopátra jelmeze. Ez a szoba egyébként halálának helyszíne.

A folyosón *Latabár Kálmán*, *Bilicsi Tivadar*, *Ajtay Andor* képei helyezkednek el.

Az emelet különféle színházi tevékenységek szerint van berendezve: olvasópróba szoba, rendezői szoba, öltözői szoba, operett- és tánc szoba. A lebontott Nemzeti Színház *királyi pábolya* is itt kapott helyet.

Aki szép és tanulságos délutánra vágyik, keresse fel a Bajor Gizi Színeszmúzeumot, melynek kertje is kellemes pihenést nyújt.

Baska György

Helyreigazítás

Adventi számunkban a képviselőtestület érdi lelkigyakorlatáról a beszámolót – a megjelentekkel ellentétben – *Mubi András* írta. A szerző téves feltüntetéséért elnézést kérünk.

Beszámoló a képviselőtestület februári üléséről

Horváth Lászlóné ismertette a 2008. évi megvalósult és a 2009. évi tervezett költségvetést. Tavaly a bevételek a tervezetthez közeli, azoknál valamivel magasabbak voltak. A kiadások is nagyjából a tervek szerint alakultak. Növekedtek a dologi kiadások, ezen belül a közüzemi díjak. Jelentős kiadás volt a járda építés (8 millió forint) és az egyházmegyei tartozásunk esedékes törlesztő részlete (10 millió forint). A 2008. évi költségvetés főösszegei a következők: bevétel 56 millió, kiadás 42 millió forint. A költségvetést a képviselőtestület egyhangúlag elfogadta.

A 2009-re tervezett bevételek a 2008. évinél mintegy 10%-kal alacsonyabbak. A tervezett kiadások között a legnagyobb tétel (25mFt) a plébánia ősze tervezett külső tatarozása. Kérdések hangzottak el a kerítéssel és az új épület állagmegóvásával kapcsolatban. Plébános úr válaszában elmondta, hogy a kerítéssel kapcsolatos döntést várhatóan ez év júniusában hozza meg a Fővárosi Önkormányzat. Az új épülettel kapcsolatos bármiféle beruházás aránytalanul sok pénzt emésztene fel. Mivel nem tisztázott még, hogy milyen tervet lehet megvalósítani, mindenképpen meg kell várni ennek kialakulását. Ez évben rendezni kívánjuk az egyházmegye felé fennálló tartozásunkat (31 millió) is. A 2009. évi költségvetés főösszegei a következők: bevétel 48 millió, kiadás 80 millió forint. A költségvetést a képviselőtestület egyhangúlag elfogadta.

A nagyböjti triduumot *Vigyázó Miklós* esperes, Babér utcai plébánosa fogja tartani. Várhatóan 20. elsőáldozó lesz az idén.

Az Önkormányzat 2,8 millió forint anyagi támogatást ad a plébániánknak, amely kertszépítésre, táborozásra és újság kiadásra fordítható.

Plébános úr felkérte *Tóth Zoltánt* egy plébániai közös nyári program előkészítésére. Egnapos dunai hajóutat is javasolt.

Lejegyezte: *Kovács Ádám*

Anyakönyv – 2008. december–2009. január**Halottaink:**

Fodor Csongorné (82)
 Rajnai József Ferenc (80)
 Kaposi Ágota (92)
 Baka Miklósné (86)
 dr. Tarján Tibor (64)
 Németh Lászlóné (91)
 Bódi János (85)
 Baranyi-Zsom Krisztina (33)
 Lázár József (86)
 Rohály Gáborné (73)
 Pál Endréné (85)
 Schreiner Mihályné (93)
 dr. Osskó Endréné (92)
 Szabó György (78)
 Bánhegyi Józsefné (92)
 Gabona Lajosné (87)
 Dosek Lajos (86)

özv. Szada Jenőné (87)
 Beyer Béla (80)
 Horváth Katalin (62)
 Nagy Sándorné (90)
 Virágh Lajosné (94)
 Csatári József (78)
 Martényi László (88)
 Martényi Lászlóné (85)
 Kőszeghy Winkler Györgyné (99)
 dr. Szekeres Lászlóné (83)

Házasságkötések

Wolf Péter – Harmath Júlia
 Katalin

Keresztelések

Kotsis Iván Bendegúz
 Szentandrás-Szabó Levente László

A schola nagybőjti programjai

Évekig szép szokás volt plébániánkon, hogy nagybőjt szombatjain az esti mise után *vesperást* énekeltünk. A II. Vatikáni Zsinat különösen ajánlja, hogy a hívek legalább az esti istendicséretet közösen imádkozzák papjaikkal. Szeretnénk ebben az évben feleleveníteni ezt a szép szokást, amennyiben az előénekléshez lesz elegendő számú – férfi – énekesünk. A zoltáréneklés ugyan némi gyakorlottságot kíván, de bárki megtanulhatja, aki időt és energiát szán rá, hogy velünk imádkozza az Egyház imádságát. Egy-két alkalom után mindenki be tud kapcsolódni. Lelki hasznát, elmélyülésre való alkalmasságát pedig mindenki megtapasztalhatja, aki nyitott szívvel vesz benne részt.

Nagybőjt 5. hétvégéjén lelki gyakorlatra megyünk, hogy a hangokon túl lélekben is felkészüljünk a húsvét megünneplésére.

Virágvasárnap, a 9 órás és a fél 11-es szentmisén passiót énekelünk, ez évben Márk evangéliuma szerint.

Nagycsütörtökön és nagypénteken az esti szertartások után (kb. fél 8-tól) Jeremiás siralmait, *lamentációt* imádkozunk, zsoltárokkal és Nagy Szent Leó pápa beszédeiből való olvasmányokkal. Ismét elénekeljük a moldvai asszonyok kedves imádságát, az *Arany-miatyánkot* is, a Szűzanya képzeletbeli párbeszédét Szent Fiával.

Nagyszombaton az olvasmányközi zsoltárokkal és az alleluja-visszaadó énekkel szolgáljuk a liturgiát.

Húsvétvasárnapra kivételesen nagyobb lélegzetű mű előadásával készülünk: felhangzik *Thompson* híres *Allelujája*. A kb. 5 perces motetta egyetlen hatalmas alleluja, mely a pianissimótól a fortissimóig ível.

Zenei alapítványunk is van. Támogassuk!

A Keresztelő Szent János Plébánia Zenei Alapítványát 1995-ben hoztuk létre a kórus (kórusok) rendszeres munkájának támogatására. Az alapítvány elnöke a mindenkori plébános. A könyvelést, pénzügyi feladatokat azóta is *Bisztray Dénesné Adrienn* látja el, önzetlenül, társadalmi munkában, amit ezúton is köszönünk neki.

Az alapítvány tette lehetővé, hogy táboraink, utazásaink költségét pályázatok segítségével csökkentsük. Ez azért is fontos, mert egy kórus utazásnál, koncert meghívásnál senkit nem hagyhatunk ki a csapatból, nem lehet anyagi lehetőségektől függővé tenni, ki utazik és ki nem. Hála Istennek, nagyon sok a sokgyermekes család a kórustagok között: nagy segítség, ha az egyszerre jelentkező – egyébként nem magas tábori költséget – mérsékelni tudjuk.

Folyamatosan keressük a pályázati lehetőségeket, de szívesen fogadunk új ötleteket, forrásokat. Egy-egy nagylelkű szponzori támogatást sem utasítanánk vissza...

A legnagyobb bevételünk azonban a 1%-os adófelajánlásokból származik. Kérjük minden kedves testvérünket, ha teheti, ajánlja fel adójának 1%-át templomunk liturgikus szolgálatának javára!

Számlaszám: **Keresztelő Szent János Plébánia Zenei Alapítványa**
1 8 0 7 9 0 9 0 - 1 - 4 3

Tőkés Tünde

A Felső-krisztinavárosi Keresztelő Szent János Plébánia közösségének lapja

Megjelenik évente ötször: adventre, nagybőjtre, húsvétra, Te Deumra és Veni Sanctéra

XII. évfolyam, 2. szám 2009. nagybőjt. Lapunk megjelenését a XII. kerületi önkormányzat támogatja.

Szerkesztik: Babics Balázs, Szerdahelyi Csongor, Vasdinnyey Miklós. Főmunkatárs: Lukách Krisztina

Ötleteiket, észrevételeiket várjuk a sekrestyébe vagy a felsokrisztina@freemail.hu e-mail címre.